



Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 4. De quota funeris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

Denique omnibus illis deneganda sepultura est, quos de vita turpiter, & scelerate acta nullam egisse poenitentiam constat, quemadmodum Romæ sit meretricibus in foeditate sua miserabiliter extinctis. *c. pro obeuntibus* 13. q. 2. de poenitentia & contritione in extremis monstrata unicus sufficere testis potest *Zecchus de rep. Christ. Ang. Sylv. Armil. Tabiena. Marchant. in Horto. Pastor. part. 7. tract. 6. c. ult. Roderic. Tom. 11. q. 61. art. 1. & Tom. IV. Tit. 4. c. 14. num. 36. Navarr. c. 2. de poenit. Dist. 7. Laym. l. 3. tract. 5. c. 12. num. 10. & seq. Lorich. V. sepultura §. 6. Duenas in Reg. 589. Vallenf. l. 3. tit. 28. §. 7. Barb. in c. ex parte de sepult. Possen. l. de Curato c. 14.*

III. Horum aliquis si in loco sacro sepultus fuerit, præter excommunicationem sepelientibus positam. *c. quicumque de hered. in 6. exhumandus est, cum fieri commodè potest. c. sacri de sepult. c. Ecclesiam 1. & 2. Dist. 4. de consecr. Ecclesia tamen non idè polluta censetur, nec reconciliatione indiget, nisi in ea conditus fuerit infidelis, aut nominatim excommunicatus, quo casu etiam parietes radi debent. *c. Ecclesiam 2. Dist. 1. de consecr. Sylv. V. sepultura q. 9. Armilla v. 19. Barb. in c. sacri de sepult. Bonac. Tom. 111. D. 2. q. 2. Roderic. l. cit. Vallenf. l. 3. tit. 28. §. 7. Camisius l. 3. Decretal. tit. 12. Marchant l. cit. Si in aliqua Ecclesia sepultus fuerit, qui ad aliam jure pertinet, exhumari & restitui debet, cum omnibus oblationibus, si petantur. *c. ex parte & c. cum liberum de sepult. Ost. Panor. & Barb. in citatis capit. annotans corpus non restitui per viam attentati, sed per sententiã definitivam in judicio ordinario, & principali latam. Idem & multò magis faciendum, si quis alio pertinen-***

funus per vim rapuerit. *Armilla l. cit. Roderic. tom. 111. q. 61. art. 3. Farinac. l. 1. de del. & poen. c. 20. n. 136.*

IV. Denique interdicti tempore generaliter omnibus sepultura denegatur excommuni. indicta sepelientibus, exceptis Clericis & Regularibus, quibus speciali privilegio permittitur *c. quod in te de poen. & remiss. c. alma de sent. excom. De modo & conditionibus V. Fill. tract. 18. c. 4. n. 94. Quod in Ordinibus Mendicantium extenditur etiam ad familiares, & officiales quemadmodum Roderic. declarat. tom. 11. q. 115 art. 1. Navarr. c. 27. num. 179 Armilla V. Interdictum num. 48. Tabiena num. 11. & 12. Avila part. 5. D. 4. Sess. 3. Dub. 2. Laym. l. 3. tract. 5. part. 4. c. 2. num. 3. Henric. c. 44. n. 1. Bonac. 111. D. 2. q. 2. ubi notat probabile esse comitantes funus hominis excommunicati, terram fodientes, vel etiam mandantes sepeliri, non incurrere excommunicationem, sed eos tantum, qui propriis manibus sepeliunt. Quod majori discussione indiget,*

§. IV.

De portione Canonica, seu quota funerali.

I. Portio Canonica duplex est Episcopalis, & Parochialis. Nomen habet à Canonibus à quibus constituta vel approbata est. Funeralis dicitur, quia pro funere & propter funus præstanda. Alicubi dimidia pars, alicubi tertia vel minor, alicubi quarta pars in usu est, & hæc frequentior. *c. requisisti de testam. c. cum super c. relatum eod. Unde spectanda, & sequenda consuetudo est. c. certificati Barb.*

Barb. & DD. eodem. Sufficit autem si Ab-
bati credimus 10. annorum consuetudo,
quando non est contra, sed præter jus.
Est etiam suus pactis, & concordatis lo-
cus. *c. ult. de pactis in 6. Concil. Trid. quoque*
Sess. 25. c. 13. decernit, ut quibus in locis
jam ante 40. annos quarta, quæ funera-
lium dicitur, Cathedrali, aut Parochiali
Ecclesiæ solita fuerit persolvi, eadem in-
tegro jure, & eadem portione, ut ante,
eidem Ecclesiæ persolvatur, non obsta-
ntibus concessionibus gratis, privilegiis,
etiam *Mare magnum* nuncupatis, aut aliis
quibuscunque. *V. Rodericum tom. 1. q. 39.*
art. 1. & sequ. Parochiale Curatorum Loch-
mayeri c. 7.

II. Prædicta portio debetur, & detra-
hitur ex omnibus, quæ obveniunt ratio-
ne funeris, unde funeralia approbantur:
in ipso scilicet die funeris, & de omnibus
legatis Ecclesiæ factis, in quâ, vel ad
quam eligit sepulturam. *c. in nostrâ de se-*
pult. & Clem. Dudum eod. Nec distinctio
inter mobilia, & immobilia facienda est.
Azor. II. l. 9. c. 13. q. 13. Piafec. part. 2. c. 3. n. 50.
Non detrahatur autem ex iis, quæ aliis
Ecclesiis, aut piis locis relinquuntur. *Glo.*
& Abb. in c. 1. & c. cum super c. certificari.
h. tit. Neque ex legatis, pro ornamentis
Ecclesiæ, pro fabricâ, luminaribus, anni-
versario, septimo, tricesimo, sive aliis ad
cultum divinum perpetuum assignatis,
modò absit fraus, nec jure suo Episco-
pus, vel Parochus privetur. *c. fin. de testam.*
c. ex parte nostrâ 31. de verb. signif. Præterea
non sumitur ex donatis Ecclesiæ inter vi-
vos: neque de equis, & armis, quæ indul-
ta sunt militibus Jerosolymitanis in sub-
sidium terræ sanctæ *c. in nostrâ h. t.* Deni-
que non de relictis pro satisfactione, &

restitutione malè partorum. *Innoc. in c.*
relatum Azor. tom. II. l. 9. c. 13. Angel. V. Ca-
no. portio num. 14. Sylv. eod. num. 7. Lal. Zec-
chus de rep. Christ. c. 28. Molina Disp. 215. Val-
lensis l. 3. tit. 28. §. 5. Rodrig. tom. 1. quest. 39.
art. 1. & 2.

III. Licet quis extra Ecclesiam suam
Parochialem alio in loco sepeliatur, ni-
hilominus quarta funeralis debetur Ec-
clesiæ Parochiali, in quâ divini verbi præ-
dicationem audivit, & Sacramenta per-
cepit, vel audire & percipere debuit, pro
labore nimirum, & cura animarum,
quam Curatus gessit. *c. requisisti de testam.*
c. relatum eod. Vbi Barb. notat electionem
sepulturæ non idèò invalidam esse, quæ
quarta funeralis non est legata à defun-
cto, sed eam deberi, etiamsi non relin-
quatur, ut multis declarat *Gr. Lopez l. 5. tit.*
1. part. 1 & Miranda in Manu. Prælator. to II.
q. 48. art. 11. Concl. 1. quibus etiam subscribit
Roder. tom. 1. q. 39. art. 6. Quod domicilium
in duabus parœciis habet æqualiter, vel
in una solitus est audire divina, in alia ve-
rò Sacramenta percipere, cum in una
tantum sepeliatur, an soli illi debeat
quarta funeralis, quæritur? *Silvest. illi*
tribuit, in qua Sacramenta percipit,
quod illa propriè Parochialis censetur:
Innocentius V. Archid. & alii melius sen-
tiunt, dividendam esse. *Azor. II. l. 9. c. 13.*
quest. 9.

IV. Ordines religiosorum Mendican-
tium ab obligatione solvendi justitiam
Parochorum, seu Canonicam portio-
nem, multis Pontificum privilegiis con-
cessis liberos esse probat Compendium
Privilegiorum FF. Minorum & in *V. Ca-*
nonica portio. & fatentur alias parum be-
nigni & æqui Canonum interpretes,
inter

inter quos *Andr. de Vaul. in Paratitlis suis l. 3. tit. 28. §. 5.* cum Zypzo mentem Pontificum esse scribit, ut Religiosi privilegiis suis civiliter & urbane utantur: Pium V. declarasse hanc sibi mentem fuisse, ut Parochi invitentur, quoties eorum Parochiani in Ecclesiis Mendicantium sepeliuntur, ibique presentes sint: ac propterea quartam partem consequantur omnium quæ ab hæredibus defunctorum pro funeralibus dantur. Officia tamen mortuorum, & alia munia, quæ in huiusmodi Monasteriis adhiberi solent non à Canonicis, Parochis, ac Clero, sed ab ipsis fratribus peragenda esse. *Mar. Anton. Genu in praxi Neapol. c. 62.*

V. Quia verò privilegium hoc per se aliis grave, & nocivum videtur, pro Parochis novissimè colligit Barbosa, quæ sequuntur. 1. Parochi defunctorum apud Regulares humandorum corpora, usque ad ipsam Ecclesiam associare, & in illis permanere possunt, modo enim se intromittant Officio peragendo, nisi contraria consuetudo. *Sa. Congr. Episc. & Regul. in Nicoterensi 6. Jul. 1615.* 2. Parochus nullatenus excludendus est, quamvis ad sepeliendum cadaver Regulares dantur à defuncto accersiri jubeantur. *Sa. Congr. Ep. & Regul. in Montisphilosi 1581.* 3. ad Parochum spectat, declarare, per quam viam sit exportandus defunctus, & facere omnia necessaria usque ad januam Ecclesiæ Regularium, ubi sepeliendus est. *Ead. Congr. in Castellanat. 3. Jan. 1594.* 4. Parochi occasione cadaverum in Regularium Ecclesiis humandorum prætere posse quartam funeralium ceræ Ecclesiæ Parochiali debita. *Ead. Congr. in Barenfi 29. Jul. 1616.* 5. Parochi licentia seu inter-

ventus requiritur, ad hoc ut Regulares possint defunctorum funera in ejus Parochia levare, nisi ipse requisitus venire expresse omnino recuset. *Sa. Congr. Rituum in Cataniensi 18. Octobr. 1619.* 6. Parochus si sit in quasi possessione faciendi Officium supra defunctos suæ Parochiæ, etiam si sepeliantur extra Parochiam in quacunque Ecclesia sive Regularium, si ve sæcularium vel abbatialium, manu tenendus est. *Ead. Congr. in Ravennat. 28. & 31. Aug. 1615.* *Barb. Summa decis. Apost. n. 358.* Illa quomodo cum privilegiis Ordinum Mendicantium in Compendio privileg. FF. Minorum, & apud Summissas, qui ex iisdem Ordinibus, præsertim *Roderic. in Tom. 1. q. 39* conveniant, aliis relinquo, jam pridem conscius, ut materia hæc lætæ & lanæ (phrasi legitica) sic licet importare, cujus umbram quandam habes apud *Erasmum in Colloquio Fovus.*

VI. Eadem libertate non præstandi quartam funeralem gaudet Ordo Cisterciensium, & quicumque alius à tempore *Conc. Trid.* retro 40. annis in jure & possessione non præstandi quartam funeralem fuit. Nolutse enim *Conc. Trid. Patres in Decreto suo Sess. 25. c. 13.* jus quantum Ordinibus Religiosis auferre bene advertit *Roder. Tom. 1. q. 39. art. 2.* Consuetudo igitur, & præscriptio hic quoque vim suam obtinet. *T. Molin. Disp. 215. Angel. V. Canonica portio num. 14. Silv. num. 15. Armilla num. 17. Tabien. num. 11. Layman l. 3. tract. 5. c. ult. num. 13. Em. Sa. V. sepultura num. 10. Piafec. part. 2. 6. 3. n. 50.*